NORDBORNHOLM

Udgaar i Allinge-Sandvig. Gudhjem. Østerlars. Hasle Olsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiver: Otto Gornitzka. = Telefon 74. Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Nr. 207 | Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø. Forretningsann. 8 - - - - 6 Ø. | **Fredag den 17. Juli.** | Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret senest 2 Dage før Bladet udgaar. | 1931

Hammershus.

—o—

1585. — Laas til Tøjhuset. 1607. — Arkeliehuset at mure med Fond for Væggegavle, Taget at skjelme og understryge, Rende langs Muren under Taget, item „det lille Røghus“ at skjelme og Taget at lægge i Kalk. Bjælker til den ene Ende af „det nye Arkelihus“. „Det høje Hus over Køkkenet (?) til Arkelihus.“ 1610: Udi Arkelihuset: 2 Kobberstykker med nye Feltlader . . . . o.s.v. (se Skytsliste af 1610 foran). 1611. — 2 Kammers at bygge ved Arkeliet, som de tvende Bøsseskytter, som kom fra København, skulle have deres Værelser udi, 2 Hængsler og Stabler dertil. 1615. — et lille Hus at ophugge (opbygge) ved Bryggerset til Posthestene og et Par fremmede Heste. Omtales samtidig som „det lille Staldhus ved Bryggerset“ og „Slotsherrens Stald.“ 1620. — Tagsten brugt til det lille Hus mellem Bryggerset og Hundetaarnet, som Hans Lindenov har ladet opbygge. Ammunitionen laa 1610 i „Hvælvingen ved nordre Runddel“; 1621 findes den i Tøjhuset (Arkelihuset), nemlig: 2243 store og smaa Jernlod, 230 Blylod til Barser, 28 Stangkugler, 4 Jernfiskere til Barser (til at tage Kuglen ud med?), 1 Kædekugle, 1 Forslag af Jern (til at lægge for Kuglen, at den ikke skulde trille ud, naar man skød nedad?) 1 Kobberskovl til det største Kobberstykke (Ladeskovl), 5 Kamre til Barser, 8 Kobberskovle til Falkonetter, 1 Kobberform at støde Kuglen udi, 2 Læder-Krudtsække, 2 Felttrommer. Samme Aar: Tøjhuset er 10 Stolperum langt. Hans Lindenov har ladet det opbygge af ny Mursten og Ler imellem Stolper. De smaa Boder, som Knægtene har deres Værelser udi, er forfaldne. 1625. — I Arkeliet: 5 Tønder, 1 Fjerding, 86 Lispund og 3 Skaalpund Slangekrudt (Kanonkrudt), 63 lange Rør med Fyrlaase (Luntebørser), 10 gamle Bøssepiber, 10 Bøsseforme, 12 Spænder, 3 gamle Bøssestokke, 3 gamle Bøsselaase, 11 Blyplader, 1 liden Bøsseform til Falkonet, 9000 smaa og store Kugler, 63 Krudtflasker, 6 Krudtsække. 2 Felttrommer, 17 Knipper Bøsselunter, 3 Lispund og 3 Skaalpund Bly, 22 smaa og store Ringkarme til Barser, 20 gamle og ubrugelige do., 232 Terningskraa (til Kardærkskud], 1 Kædekugle, 28 Stangkugler, 88 Stenkugler, 4 Jernfisker, 4 store Jernpiker.

1628 Taget paa Tøjhuset blæst ned. 1632. — Arkelihustaget anlagt med 1350 ny Tagsten formedelst største Delen, som var af gamle Hulsten, er afblæst og igennemfalden formedels Lægternes Forraadnelse. Nyt Loft, Tag og Fjellegavl, hertil 8 Bjælker, 2 Tylter Sparrer og 2 Tylter pløjede Deller (Brædder). 1633. — ny Trappe og Opgang til det nye Arkelihus, hvor de til Loftet haver deres Opgang, hvilken Trappe er blevet med Deller beklædet. 1634. — Er anvendt paa Arkeliet, eftersom det bekom stor Skade i sidste store Storm og ganske Parti af Taget paa begge Sider nederblæst samt Gavlen ved Enden, som var med Fjel beklædet nederfaldt, Lægter og meget paa Taget søndergik — dertil er medgaaet: 2 gode Deller, 2 Tølter Lægter og 1 Læst Kalk. . . . Item 2000 Tagsten fra Lybæk, som storligen gjordes fornøden paa Arkeliet, eftersom udi forgangen Fiskjed (Efteraar) var stort Guds Vejrlig, saa Tagsten og andet mere var slet afblæst og sønderslagen . . . 3 Læster Kalk fra Morten Nielsen i Simbrishavn til at understrøge Taget paa Arkeliet. Aage Kræmmer af Allinge 300 Loftesøm og 400 Lægtesøm til Deller og Lægter, som var nedblæst af Arkeliet, som næst forledet Fiskjed blev ganske brøstfældig som hvis Munition der udi findes ikke kan forvares, mens endelig vil hjælpes . . . . 1636. — 2000 Tagsten som gjordes fornøden paa Arkeliet — — det Hus som er imod Søkanten og hvorudi al Amuniitionen forvares. 1683 — en Længe er 15 Stolperum, som staar Vester i Gaarden opbygt af Fyrretømmer, som er gammel, haver været Stue og Køkkenhus, klinet med Ler, som endelig vil repareres.

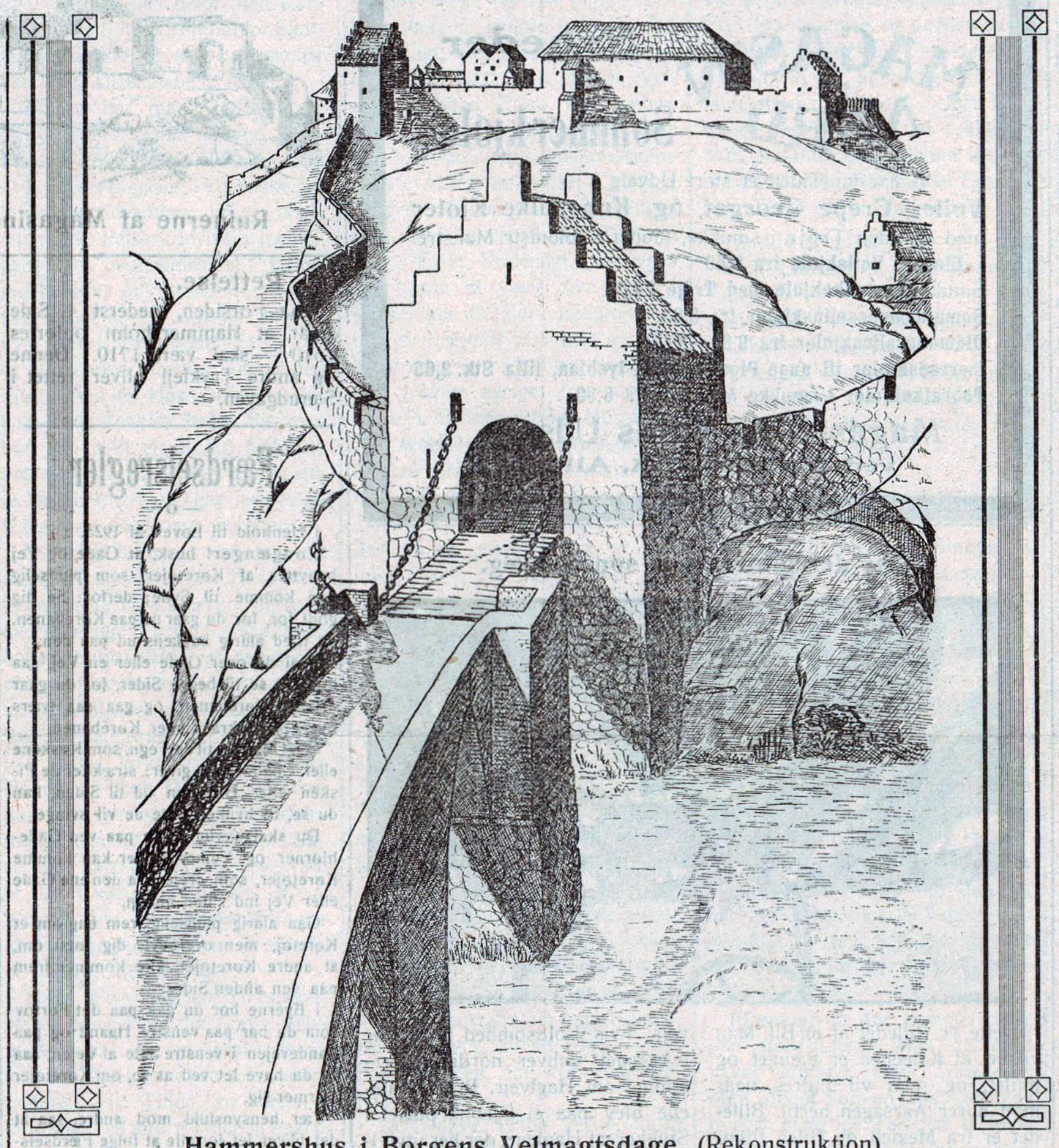

Hammershus i Borgens Velmagtsdage (Rekonstruktion).
Omslagsbillede til Hammershus Birks Historie, som tilstilles Bladets Abonnenter gratis.

Ca. 1700 byggedes mellem Bryggerset og Hundetaarnet en Bygning til Vicekommandantens Bolig, som nedreves 1743.

I Ringmurens nordvestlige Hjørne laa Hundetaarnet.

Taarnet anvendtes dels som Fangetaarn (ifølge Traditionen for de dødsdømte Fanger) og dels som Forsvarstaarn. I Slottets sidste Periode blev den nederste Del opfyldt i Højde med den øverste Del af Ringmuren, og den øverste Del al Taarnet nedbrudt, saaledes at kun et lavt Brystværn med Skydeskaar blev tilbage. Her vajede Slottets Flag.

1610. — Morten Murmester i Allinge har arbejdet paa Slottet og bl. a. gjort Udhug paa Muren i Hundetaarnet, hvorudi nogle Stykker (Kanoner) blev lagt. 1611. — Hundetaarnets Tag, som var afblæst, forbedres. 1621. — Paa Hundetaarnet fattes nogle Tagsten paa „den Side ind til Ladegaarden.“ Findes paa Hundetaarnet et nyt Egeloft over det underste Fangetaarn, som Hans Lindenov af Egeplanker har ladet lægge til at sætte store Stykker paa. 1640. — Hundetaarnets Tag, han (Murermesteren) af ny skjelmede, opmurede og fuldfærdigede.

Paa Vestmurens Yderside findes sydligst et Forsvarstaarn kaldet Rævetaarn med Skyts i 2 Etager. (Se Skytsliste af 1610)

Tætved og noget nordligere findes — mærkelig nok — endnu et ganske lignende Forsvarstaarn, hvortil det ikke er lykkedes at finde noget Navn eller nærmere Omtale, som med Sikkerhed kan henføres hertil.

1609. — Bjælker at lægge under Stykkerne. 1627. — Bjælker til Stykkerne paa Runddelene. 1628. Opgangen ad Trappen til Muren og Runddelene er faldet ned. 1640 omtales 2 Runddele ved Arkeliet. Samme Aar anskaffes Tagsten til „De tvende Taarns“ Reparation, hvorved formentlig menes ovennævnte 2 Taarne eller Runddele.

Ved Hundetaarnet er der i Vestmuren en lille Udgang, der fører ned til det vestlige Uderværk, der bestod af en Jordvold, der gik i en Bue langs Vestmuren og hen i Nærheden af Rævetaarnet og formodentlig stod i Forbindelse med før nævnte Udfaldsgrav.

Tæt øst for Hundetaarnet er der ligeledes en lille Gennemgang i Ringmuren til det paa den udvendige Side liggende Jordværk. Gennemgangen kaldes „Svenskehullet,“ antagelig fordi Svenskerne 1645 kom igennem dette ind paa Slottet.

Forhørsakterne i Sagen mod Holger Rosenkrants 1646: Arent Hansen i Sandvig berettes at have vist Svenskerne Stedet, hvor de skulde give Batteri, og siden vist Vej derfra ind til den gamle Mur tværs ovenfor det Taarn, som kaldes Hundetaarn. Vidnerne siger, at Arent Hansen blev søgt herfor af Lensmanden, men var da forsvundet.

Indenfor Nordmuren og langs med denne laa „Slottets Ladegaards Bygning.“

1621. — paa Hundetaarnet fattes Tagsten paa den Side ind til Ladegaarden.

Slottets Ladegaard findes i tidligere Omtale af Hammershus anbragt der, hvor Gaarden „Hammersholm“ nu ligger. Dette kan ikke være rigtigt, da denne Gaards Bygninger første Gang opførtes ca. 1621, og før den Tid var der ingen Bygninger her, paa en Tid hvor Slottets Ladegaards Bygninger flere Gange omtales ved Besigtigelser i Sammenhæng med Slottets øvrige Bygninger, hvorimod f. Eks. Vejrmøllen og Faareladen anføres under Overskrift „udenfor Slottet“. Da Lensmændene havde Ladegaarden til deres private Brug med al Udgift og Indtægt forekommer der saa godt som intet om den i de almindelige Regnskaber. Skulde Ladegaarden nogensinde have ligget udenfor Slottet, er det vel ogsaa mere rimeligt, om den havde ligget sammesteds som den senere Faarelade indenfor Slottets Udenværk og umiddelbart under Slottets Forsvar. Bygningerne har ikke behøvet at være særlig omfattende, da Avlingen og Kørsel m. v. besørgedes af Ugedagsmændene eller de Biskops- el. Kongsbønder, hvem en saadan Forpligtelse laa paa. Folkeholdet indskrænkede sig derfor til en Ladefoged, Røgter, Faarehyrde, Fæpog og Malkepige. Avlsheste var overflødige, og Bygningerne behøvede kun at rumme den indhøstede Afgrøde og Kvæget.

1555. — (Hüberts Aktstykke) Bornholmske Bønder som tjener til Hammershus beklager sig bl. a. over, at de besværes med ydermere Ægter og Arbejde til en ny Avlsgaard og begærer at maatte blive fri for samme Arbejde og ikke besværes ud over gammel Sædvane. Resultatet blev, at „Bønderne ikke heller skulle arbejde til den nye Avlsgaard efter denne Dag, men det Arbejde, som de er pligtige at gøre, det skulde de gøre til Slottet efter gammel Sædvane, som de gjorde det udi Biskop Børges Tid . . .“.

Paa Resens Kort (1684) vises Bygningen kun som en enkelt stor Bygning, men har sikkert tidligere omfattet flere Bygninger, der efter at Slottets Avl fra 1652 blev bortforpagtet, efterhaanden er faldet ned og sløjfede.

En Del af Ladegaarden tjente en Tid som Ridestald.

1621. — Ridestalden, som Falk Giøe (1588) lod bygge, findes udi Ladegaarden at være ved Magt. 1625. — Porte og Døre i Ladegaarden er brøstfældige. 1635. — Tagsten fattes paa Ridestaldens Tag. 1636. — Kalk til at skjelme Taget med paa Ridestalden som er afblæst. 1645. — findes udi Laden 7 af Herredernes Styklader og 580 Stykker Palisadetræer, som Svenskerne havde lagt der.

1683. — Ladelængen, som er af Fyrretømmer med Tømmer paa den ene og Halser paa den anden Side, er ganske forfalden med Tømmer, Kalk og andet, som næppeligen kan repareres og staa for Fald.

Ringmuren omkring Slotspladsen og Runddelene udvendig paa Muren har været Fæstningens vigtigste Forsvarsanlæg. Mellem Magasinbygningen og Blommetaarnet ses endnu Vagtgangen langs det øverste af Muren at være dannet i selve Muren. Opgangen hertil har sandsynligvis været ved Blom-

Fortsættes paa 4de Side.

Legat.

Af Enkefru **Ludovica Colbergs** Legat for værdige og trængende Kvinder i Allinge-Sandv. Kommune er en Portion a 100 Kr. aarlig ledig. Legatet kan søges af værdige trængende Kvinder, som er fødte paa Bornholm, saasom Enker efter Haandværkere ell. Sømænd, eller enlige ugifte Kvinder, der har kendt bedre Dage. Ansøgninger indsendes til Allinge-Sandvig Byraads Legatudvalg inden 8 Dage.

Borgmesterkontoret.

Tilbud ønskes

paa Tjæring af Tage og Kalkning af W. C.er m. m. paa Allinge og Sandvig Skoler. Anvises af Pedellen. Tilbud indgives senest 22. Juli til

Skoleudvalget.

Min Frisørsalon

er flyttet til **Strandhotellet**, Sandvig. Bestillinger modtages fra 12 til 13,30. Tlf. 123.

Tut Andersen.

Ung Pige,

15—16 Aar, kan faa Plads 1. Aug. Henvendelse til Frk. Jensen,

Allinge Teglværk.

Den, som fjernede en Rulle Hegntraad fra min Ejendom forrige Uge, er kendt og anmodes om at bringe den tilbage, hvis nærmere Tiltale skal undgaas.

Carl Olavsen.

Ny 7 Pers. Crysler

samt 12—14 Pers. Charabanc-Bil udlejes. Al Lastkørsel udføres.

Tlf. Allinge 131. Wilhelm Riis.

Arb. Radioklub

afholder den halvaarlige Generalforsamling Onsdag den 22de Juli Kl. 22,30 paa Christensens Sal i Allinge.

Bestyrelsen.

Vor hjerteligste Tak

for udvist Deltagelse ved vor kære Moder, Karoline Nielsens Begravelse.

Familien.

Badeartikler

billigst i

Allinge Messe

Badebenklæder fra	35	Øre
Badehætter	25	—
Badedragter	175	—
do. uldne	525	—
Badekaaber, voxne	9,85	—

Th. Holm.

Skovrestaurant

Stammershalde.

Lørdag den 18. Juli Kl. 21

stort Bal.

Træfpunkt for alle Nordbornholmere.

Bil udlejes.

Ny 5 Personers CRYSLER udlejes. Tlf. Allinge 63. **Frank Holm.**

Gummisko,

Stort Udvalg. Smaa Priser.

C. Larsen, Vestergade.

14 Personers Bil

udlejes samt al Bilkørsel udføres.

C. Jensen.

Telefon Rø 59 y.

Forretningskonvolutter

sælges med Firma for kun 8 Kr. pr. Mille.

Allinge Bogtrykkeri

De af Dr. Hindhede anbefalede

Valsede Byggryn i Pakker

fra „Cerena" Aktieselskab, København sælges i

Nordlandets Handelshus.

Granuleret Chile Salpeter

og **Tysk Kalksalpeter** udleveres fra Lager til den laveste Pris pr. Kontant.

Nordlandets Handelshus.

Fine lærredsprægede Servietter

leveres falsede og med paatrykt Navn for Kr. 7,50 pr. Mille.

Mønstrede Stjerne-Duge til Restaurations og Kaffeborde i Ruller a 94x2500 cm kun 4 Kr. — Ingen Vask mere!

Al Hotelreklame udføres billigst i Allinge Bogtrykkeri.

MAGASIN DU NORD

Nyheder i **Sommerkjoler.**

Vi har for Tiden et stort Udvalg i

Voile, Crepe Georget og Kunstsilke Kjoler

med og uden Trøje i smukke, moderne, blomstr. Mønstre.

Elegant Voilekjole fra 9,50

Smuk **Kunstsilkekjole med Tröje 29,50.**

Bomuldsmousselinskjoler fra 3,65.

Uldmousselinskjoler fra 9,85—28,75.

Lærredskjoler til unge Piger i rosa, lysblaa, lilla Stk. 2,65

Tobralkokjoler i smukke Mønstre fra **6,50.**

Magasin du Nords Udsalg

ved Victor Planck, Allinge.

Naar der falder Hagl som Dueæg.

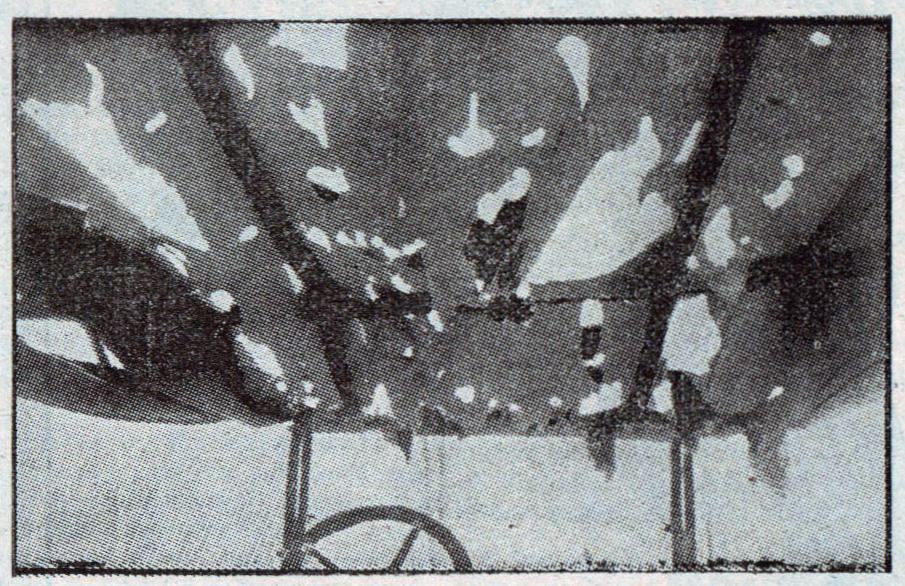

Dette er Billedet af en Bil. Man vil se, at Kalechen er flænget og hullet, og man vil undres, naar man hører Aarsagen hertil. Billedet er fra Mexico og Bilen tilhører en Landsmand. Han har lige været en Tur ud i Marken og er her blevet overrasket af et Haglvejr, hvis Voldsomhed langt har overgaaet enhver nordisk Forestilling om Haglvejr. Bilens Kaleche blev paa et Øjeblik pisket i Stykker af Haglene, der her utvivlsomt har været mindst saa store som Dueæg.

Min velassorterede

Barber- og Frisørforretning

anbefales fremdeles. **Damer,** der ønsker en pæn og rigtig Klipning samt pæn og holdbar Ondulation, anbefales at besøge min Forretning. (Særskilt Afdeling).

Alle førende Mærker i Tobak, Cigarer og Cigaretter.

C. H. Kjær, Hasle.

Storegade ved Teknisk Skole.

Kofoed & Mortensens Byggeforretning

Ligtøj og Ligsenge. **Ligkistelager.** Ordning af Begravelser

Telefoner 77 og 79.

Den rigtige Tjære til Tagene

sælges i Dunke og smaa Tønder til meget billig Pris.

Nordlandets Handelshus.

Al Slags Lastkørsel

samt Transport af Svin til Slagteriet besørges gerne.

Tlf. Rutsker 20 x. **H. A. Jensen, Vang.**

AVERTÈR i NORDBORNHOLM

Hvorfor købe Tryksager

Indpakningspapir og Poser

hos omrejsende Agenter, der paa Grund af Rejseudgifter maa beregne større Avance paa en ringere Vare, og sælger denne paa Efterkrav og uden Garanti.

I Gornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74. Indpakningspapir, Økonomruller, Konvolutter & Poser til Fabrikspris

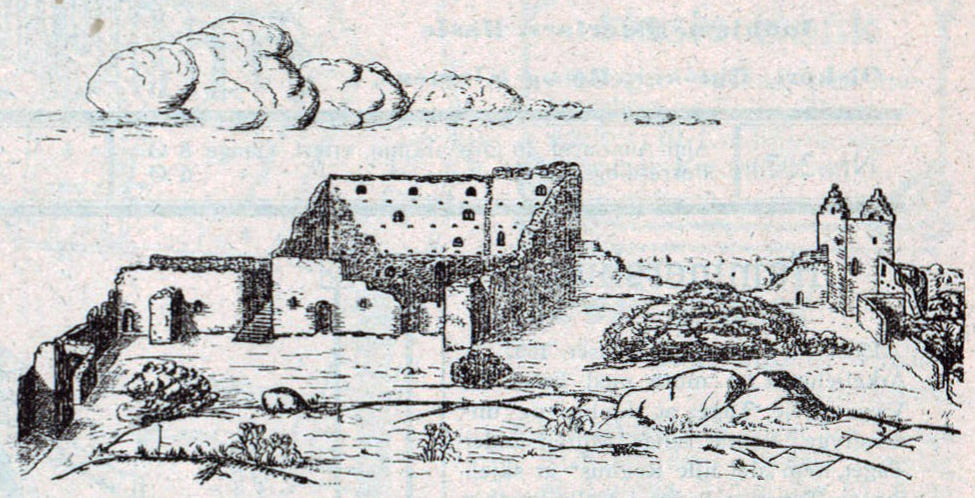

Ruinerne af Magasinet paa Hammershus.

Rettelse.

Paa Forsiden, nederst 4. Side staar at Hammersholm opførtes 1610 — skal være 1710. Denne og andre Trykfejl bliver rettet i Særudgaven.

Færdselsregler

—o—

i Henhold til Loven af 1923.

Fodgænger! husk, at Gade og Vej benyttes af Køretøjer, som pludselig kan komme til Syne; derfor: Se dig godt for, før du gaar ud paa Kørebanen. og træd aldrig baglæns ud paa den.

Skal du over Gade eller en Vej, saa husk at se til begge Sider, før du gaar ud paa Kørebanen, og gaa saa tværs over, ikke skraas over Kørebanen.

Læg Mærke til de Tegn, som Kuskene eller Chaufførerne giver: strækker de Pisken eller Haanden ud til Siden, kan du se, til hvilken Side de vil svinge.

Du skal særlig passe paa ved Gadehjørner og Vejkryds; der kan komme Køretøjer, som drejer fra den ene Gade eller Vej ind i den anden.

Gaa aldrig pludselig frem bag om et Køretøj, men overbevis dig først om, at andre Køretøjer ikke kommer frem paa den anden Side.

I Byerne bør du gaa paa det Fortov som du har paa venstre Haand og paa Landevejen i venstre Side af Vejen, saa vil du have let ved at se, om Køretøjer nærmer sig.

Vær hensynsfuld mod andre, saa at det bliver let for alle at følge Færdselsreglerne, og advar dem, der uforsigtigt handler imod dem.

Cyklist! Før du er sikker og øvet bør du aldrig køre paa Gader og Veje, hvor Færdslen er stærk.

Hvor der er Cyklesti, skal du benytte den, hvis den ligger paa din højre Haand.

Giv Tegn, forinden du standser eller drejer til Siden, og husk at dreje i stor Bue til venstre og lille Bue til højre.

Kør aldrig bagfra forbi andre Køretøjer i Gade- eller Vejkryds.

Kør altid hensynsfuldt og søg at undgaa at tilsprøjte Fodgængere og andre i daarligt Føre.

Søger De en Livsledsagerske,

skal den gamle Cykle sælges, ønsker De Adgang over Deres Ejendom forbudt, har De fundet et Par Galoscher, skal der være politisk Møde eller Bal, har De Kreaturer til Salg eller vil De købe saadanne, har De faaet nye Varer hjem, paatager De Dem Reparationer, har De startet en ny Forretning — hvordan skal Folk saa faa det at vide, hvis De ikke averterer i det Blad, som virkelig læses.

„Nordbornholm"

læses af alle i Nordre Herred og er derfor et fortrinligt Annonceblad.

Send Deres Annoncer til „Nordbornholm", Telefon Allinge 74.

Lørdag den 18. Juli

Fest paa Strandslot.

Valg af Sommerdronning

Fyrværkeri.

Elegante Visitkort

50 Stk. med Navn 2 Kr.

TAKKEKORT billigst.

Allinge Bogtrykkeri.

Elegante Brevmapper med silke forede Konvolutter og Luksus Brevpapir med paatrykt Navn for kun 1,50—2,00 Kr.

Allinge Bogtrykkeri.

Al Lastkørsel udføres

samt **Svin** til Slagteriet a 75 Øre pr. Stk.

Lukket 12—14 Pers. Bil udlejes.

Tlf. All. 117 y. A. Engell, Tein.

Bornholms Spare- og Laanekasses

Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa

3 Mdrs. Opsigelse	4,5 pCt. p. a.
Alm. Sparekassevilkaar	4 -

Fest

uden Sange er ikke nogen rigtig Fest! En Festsang kan ikke undværes ved festlige Lejligheder, hvad enten det nu er Sølvbryllup, Bryllup, Konfirmation eller anden Familie- eller Foreningsfest. — En Festsang kalder det Humør frem, som skal til, for at Festen kan blive vellykket. En saadan Festsang faar De Allinge Bogtrykkeri.

Cykler.

og alle Reservedele køber De fordelagtigst i

Cyklebørsen, Klemensker.

Gør et Besøg

Undertegnedes Sadelmagerforretning, hvor De vil finde alt i **Seletøj, Kit-Bag, Rygsække** og **Kurvemøbler.** Bilpolstring udføres.

H. P. KOFOED

Tlf. 13 Hasle

Garanteret ren Cacao

fra 50 Øre pr. Pd.

Chocolade 100 Øre pr. Pd.

BØRSEN, Klemensker.

Ris,

fine Bassin, Pd. 15 Øre.

BØRSEN, Klemensker.

Buddha.

—o—

Hvis Antallet eller Arten af tillagte Mirakler skal være afgørende ved Bedømmelsen af en Religionsstifters Guddommelighed, maa Gautama Buddha være den første Profet, der har levet. Sammenlignet med de fra hans Liv og Færden overleverede Beretninger, bliver alle andre Religioners hellige Skrifter tomme og farveløse. Man sammenligner blot den kristne Religions enfoldige Fortællinger om Englene, Hyrderne, Stjernen over Bethlehem og de vise Mænd fra Østerland med følgende Beretning fra den buddhistiske „Bibel“:

Kong Suddhodana, som regerede i Indien seks Hundrede Aar før Kristi Fødsel, havde besluttet at tage sig en Hustru. Han ægtede Maya — den skønneste Jomfru i Landet — skønt han, for at knnne gifte sig med hende, tillige maatte ægte hendes 6 Søstre.

En Sommer-Aften drømte den unge Dronning, at fire Konger bar hende til Himalaya-Bjergene og lagde hende paa et Sølvleje under et syv Mile højt Palmetræ. Fire Dronninger badede hende, salvede hendes Haar og hendes Legeme og sang for hende. En hvid Elefant kom ned fra Bjergene med en Lotus i Snablen . . . tre Gange gik den hvide Elefant rundt om hendes Leje, lagde Lotus-Blomsten paa Dronningens Bryst og forsvandt atter i Bjergene.

Dronningen fortalte sin Gemal hvad hun havde drømt. Han tilkaldte seks og fyrretyve kloge Mænd — gav dem god Mad at spise, fortalte dem Dronningens Drøm og spurgte, hvad det vel kunde betyde.

De kloge Mænd svarede:

— Bliv ikke ængstelig, o Konge, din Dronning skal føde dig en Søn. Hvis han bliver i dit Hus vil han blive en Fyrste, der kommer til at herske over Jorden; hvis han forlader dit Hus og vandrer ud i Verden, vil han blive en Buddha, en Kæmper mod det onde.

Derefter beretter Skriften, at der opstod et Jordskælv og der skete to og tredive Mirakler, hvorved blandt andet alle de blinde og lamme og døve i Riget blev helbredede.

Da Dronning Maya havde født sin Søn, aabnede Himlen sig, og to Vandstraaler: en kold og en varm, faldt ned og rensede Moder og Barn. Det nyfødte Drengebarn rejste sig derpaa op, saa sig omkring og tog syv Skridt mod Nord Paa den samme Dag fødtes hans Hustru, hans Hest, hans Elefant — og det Frø lagdes, som voksede op og blev til Træet, hvorunder han i sin Manddom fandt Livets Hemmelighed.

Paa samme Dag saa en viis Mand oppe i Himalaya tillige Guderne holde en Raadslagning i Skyerne og han hørte dem tale om den mægtige Buddha's Fødsel. Straks drog den vise Mand mod Syd for at se og tilbede Barnet.

Saaledes fortsætter Buddhismens hellige Skrifter — det ene Mirakel, det ene Under efter det andet — hele Østens rige Fantasi og straalende Farveglød afspejler sig paa hvert eneste Blad. Beretninger om Buddha's Liv og Gerninger er saa eventyrligt farvede, at de ikke blot overgaar, hvad de øvrige Religioner har digtet af fantasiberusende Skildringer om de store Stiftere — men enddog en Marco Polo eller en Müuchausen bliver rene Amatører i Sammenligning hermed.

Naar Historien nu og da har tvivlet paa Moses' eller Zoroaster's Eksistens, er det derfor ikke saa underligt, at strenge Kritikere har set med Mistro paa disse Overleveringer om den indiske Tænker og hans Liv. Men i 1896 fandt en Arkæolog paa det Sted i Indien, hvor Buddha efter Overleveringen skulde være født, en Stensøjle rejst i Aaret 250 f. K. af den navnkyndige og historisk berømte Konge: Asoka. Stensøjlen bar følgende Inskription paa Sanskrit:

„Da Devanampriya Priyadarsin (Asoka) havde regeret i tyve Aar, drog han til dette Sted og bad, fordi Buddha Sakyamuni var født her. Konden bød, at man her skulde rejse en Støtte med en Hest (?) og en Stensøjle, fordi den hellige var født paa dette Sted. Kongen fritog Byen Lummini for Skatter og tilstod, at den kun skulde betale en Ottendedel i Afgift.“

Senere har man fundet andre Mindesmærker paa samme Sted: baade i 1895, 1898, 1909 og 1913-14. Undersøgelser i kinesiske Arkiver har desuden bragt nogle ældgamle Rejseskildringer for Dagens Lys, hvori kinesiske Pilgrimme beretter om Besøg i Lummini saa tidligt som i Aarene 399 og 414 efter Kristi Fødsel. Eet af disse Rejsebreve omtaler endog den Støtte med en Hest, som omtales paa Kong Asoka's Støtte. Saa man har saa vidt er muligt historisk betryggende Bevis for, at den ædle Buddha virkelig har levet, saaledes som Skrifterne beretter.

Naturligvis maa man tage alt muligt Forbehold med Hensyn til Legenderne og Fablerne om hans overnaturlige Væsen — saadanne opbygges jo altid i et helt Kompleks om enhver af de store Systemers Stiftere. Men eet er givet: Buddha har ikke blot levet — han har tillige virket paa en saadan Maade, at hans Disciple har troet paa hans overnaturlige, guddommelige Oprindelse — og hans Lære har haft en saadan Levekraft, at den i vor Tid holdes i Ære af henved fem Hundrede Millioner Mennesker — eller en Trediedel af Jordens Befolkning.

Hans Personlighed har sikkert været præget af den indre Selvmodsigelse, der er karakteristisk for de fleste af Historiens store Ledere. Til Tider en mystiks Drømmer, til andre Tider en haard, villiefast Mandsskikkelse. Nogle af vor Tids største Forskere har ofret deres bedste Kraft paa at ransage Buddha's Liv. Særlig har Sammenligningen mellem Beretninger, der er os overleverede i Pali-Sproget (den indfødte Dialekt, Buddha selv brugte) og de ældre Sanskrit Skildringer været af vidtrækkende Betydning. Uden Tvivl er Buddha virkelig af kongelig Fødsel — født i Sakya-Stammen og indenfor den i Guatama-Slægten, der levede nogle Mil nord for det nuværende Benares. Efter sin Afstamning benævnes han ofte „Sakyamuki“: den vise Mand fra Sakya-Folket — eller (oftere) Gautama (Sanskrit) eller Gotama (Pali).

Udover at han var født og opvokset ved et østerlandsk Hofs overdaadige Luksus, ved vi saare lidt om hans Barndom og tidlige Ungdom. Nogle Skrifter beretter, at den unge Buddha var meget svagelig og sart; da han var seksten Aar gammel, byggede hans Fader ham 3 Paladser: eet til Brug i den kolde Tid, eet til Brug i Regntiden og et til Sommermaanederne. Da den unge Buddha var nitten Aar, blev han gift med en Prinsesse Yasodhare og levede med hende i sine Paladser i ti Aar — indtil deres Søn, Rahula, blev født. Paa dette Tidrpunkt er det, at Buddha, træt af det ensformige idylliske Liv, sadler sin Hest Kanthaka, og sammen med sin Tjener Ghandaka, drager ud i Verden for at finde Livets dybere Mening.

Historien beretter, at Buddha's Fader hele Tiden havde sørget for, at Sønnen ikke skulde se og høre noget om Nøden og Elendigheden ude i Verden. Der siges, at han var vokset op i sine Paladser uden at vide, at der var noget, der hed Fattigdom, Sygdom eller Død. Endvidere fortælles det, at den unge Prins en Dag saa fire Ting, han aldrig havde set før; en gammel Mand, en syg Mand, et Lig og en Fakir. Dette gjorde et meget dybt Indtryk paa hans følsomme Sind, og han kunde ikke lade være at gruble derover. Det er muligt, at denne Oplevelse virkelig kan være den dybere Aarsag til hans Rejse, eller rettere hans Flugt fra Hjemmet. Tillige var han nu i sin unge Manddoms bedste Alder, en Alder, i hvilken de fleste dengang som nu længes bort, ud i Livet, til andre Forhold andre Egne. Underligt nok synes det ogsaa at være den Alder i hvilken alle de store Religionsstiftere er begyndt at virke: et Aarhundrede før Buddha begyndte den tredive aarige Zoroaster at virke i Persien; seks Hundrede Aar senere begyndte den ligeledes tredive-aarige Tømrersøn sin Gerning i Palæstinas Byer.

Man vil maaske finde det underligt og usandsynligt at den unge Prins, der havde levet lykkeligt med sin Hustru i ti lange Aar, nu, da hun lige havde født ham en Søn, forlader Hjemmet for aldrig mere at vende tilbage. Maaske dette dog ikke er saa uforstaaeligt endda: Kendsgerningerne — ogsaa i den moderne Tid — viser, at Tiden lige før og lige efter et Barns Fødsel, forlader Manden ofte Hjemmet. De filantropiske Selskabers Bøger kan bevise denne Paastand — og tillige, at dette ikke blot sker i de fattiges Kreds. . . . Og saa maa vi da tænke os den unge Buddha flygte bort fra Paladset en Juninat . . . bort fra sin unge Hustru, fra sit Barn, fra sit Hjem — ud i den Verden, han kun kendte af Navn.

Den unge Prins rejste indtil Daggry; saa steg han af Hesten, skar sit Haar af med Sværdet, tog sin kongelige Klædning af og sendte den og Hesten tilbage med sin Tjener, Chandaka. Han iførte sig nu den gule Kjortel, der den Dag i Dag er Buddhist-Præstens hellige Symbol — og begav sig videre til Fods og alene — som Tiggermunk og Lærer.

I flere Aar drog han rundt i Indien — fulgt af fem tilbedende Disciple, I sin Søgen efter Sandhed og Oplysning prøvede han at sulte sig selv, — saavel som at underkaste sig de frygteligste Selvpinsler. Hurtigt kom han til det Resultat, at det ikke var ad denne Vej, han skulde naa frem til Klarhed. Han fortæller selv i Skrifter, der baade paa Pali og Sanskrit er overgivne til Eftertiden og sikkert er autentiske, at han kom til den Slutning, at kun ved at leve fornuftigt og sundt vilde det være ham muligt at naa frem til den Indsigt i Livet, frem til den „Oplysning“, han higede efter. Han begyndte nu at spise regelmæssigt: Ris og sur Mælk — hvorover hans fem Disciple blev saa forfærdede, at de flygtede fra ham. Buddha satte sig da under et Bo-Træ (en Art Figen) og erklærede: Min Hud og mit Legeme maa tørre ind, om det vil — men ikke rejser jeg mig fra dette Sted, før Sandheden staar mig klar“. — — Den indiske Djævel (Mara) kom og fristede ham — assisteret af sine Vaabenfæller og sine Døtre — men deres Angreb lykkedes ikke.

I fire Uger sad Buddha under Bo-Træet, før Sandheden endelig aabenbarede sig for ham. Da den kom, var den ganske enfoldig og simpel: at al Pine, al Ulykke fremkommer som Følge af Begæret, Ønsket — — kun den, der intet kræver, finder den fuldkomne Fred.

Denne Tanke var ganske ny for ham — som den var ny for hele Verden. Den slog ham med overvældende Kraft — den alene, fandt han, var Nøglen til Livet. To forbipasserende Købmænd gav ham Ris at spise, og de blev hans første Disciple. Han drog derefter til Benares for at opsøge de fem Munke, der tidligere havde ledsaget ham — og det lykkedes ham at vinde dem tilbage igen.

Buddha har selv samlet Essentsen af sin Lære i følgende:

Alt Liv er pinefyldt.
Alle Lidelser skyldes Krav og Begær.
Lidelserne ophører, naar man ophører at begære.
Vejen til mindre Lidelser: rette Anskuelser, rette Hensigter, ret Tale, ret Handlemaade, rent Liv og rent Sind.

— — Og i fire og tyve Aarhundrede har Millioner af Mennesker fundet Fred og Sindsro i denne Lære: — stiftet af det største Menneske, der saa, at et Menneskes Sjælero ikke skal komme fra tillærte Guder, men fra Menneskets eget Sind.

Fra sit fem og tredivte til sit firsindstyvende Aar prædikede Buddha sin Lære i Indien. Før sin Død samlede han sine tredsindstyve Disciple om sig og sendte dem ud med det store Bud:

„Gaa ud i Verden og virk for Menneskers Lykke; lær det, jeg har lært eder: lær, at Freden kun kommer til den, der lever et rent og afholdende Liv uden Begær eller Ønsker“.

Firsindstyve Aar gammel døde den store Lærer. Han, der altid havde advaret mod Tilbedelse, blev tilbedt som en Gud. Der blev bygget prægtige Templer til hans Ære, og hans Liv blev indspundet i et næsten uigennemtrængeligt Net af Fabler og Sagn. Men gennem dem alle og gennem Aarhundreder lever dog Billedet af en ren og stor Sjæl — Billedet af en af Menneskehedens store Velgørere. Buddha yndede at indflette menneskelige, gribende Billeder og Fortællinger i sine Prædikener. Det berettes saaledes, at en Kvinde engang kom hen til ham med sit døde Barn og bad om en Eliksir, der kunde genopvække det. Buddha sagde til hende: „Du har gjort rigtigt i at komme til mig. Gaa ind til Byen og hent et Sennepskorn fra et Hus, hvori ingen er døde!“ Kvinden havde ikke været i ret mange Huse, før hun forstod Meningen med Buddha's Ord — stille vandrede hun ud til Begravelsespladsen med det lille Lig. „Jeg troede at kun du var død“, hviskede hun, „men jeg ser, Døden er alle Vegne“. Derefter vendte hun tilbage og blev Buddha's Discipel.

I mangt og meget staar Buddhismen naturligvis den moderne vestlige Tankegang fjernt. Men man maa i saa Henseende naturligvis erindre, at saadanne Systemer skabes af Tid og Sted — og at netop denne Religionskultus er blevet dyrket i kulturelt højt udviklede, men ganske stillestaaende Lande. Under alle Omstændigheder har Buddha dog lært Menneskeheden at søge ind i sig selv, naar det gælder Søgen efter Sandhed og Lykke. Hans Indflydelse paa den kristne Religion, og dens Lære er sikkert ogsaa overordentlig stor.

Fra Dag til Dag

—:—

Jordefærd.

I Eftermiddag begraves fra Allinge Kirke fhv. Købnand Chr. Nøddeboe. Afdøde fik i sin Tid sin Uddannelse hos Købmand Kurdts, (det nuv. Produkten), og i 1884 begyndte han selv en Forretning, som ledede med stor Dygtighed. I 1899 afhændede han denne til Akts. Nordlandets Handelshus og byggede den kendte lille Villa „Nøddebo“ ved Hammershus. Her opholdt han og Familien sig gerne i Sommermaanederne, medens Vinteren tilbragte i Hellerup.

Nøddeboe var en dygtig Købmand og elskede Bornholm og sit lille Landssted. Her var han altid i travl Virksomhed og Døden overraskede ham, medens han var i Færd med at vande Haven. Han efterlader sig Hustru og to Sønner, den ene Pharmaceut i Nexø, den anden Jurist i København.

De tyske Bankkrak

og den alm. økonomiske Misere i Tyskland har bragt Usikkerhed paa Pengemarkedet. Marken noteres ikke mere og de herboende Turister har deres Vanskeligheder. Mange rejser hjem, og løses Krisen ikke en af de første Dage vil det skade den ellers saa lovende Turistsæson.

Asfaltballet,

som Forskønnelseskomiteen arrangerede i Søndags, var begunstiget af det fineste Sommervejr. En Mængde Mennesker samlede sig efterhaanden neden for Hotel Sandvig, og Dansen gik livligt. Oppe fra Hotellets Terrasse var der en glimrende Udsigt ned over Folkehavet og den festlige Illumination, og nede fra tog Hotellet sig pragtfuldt ud med de mange elektriske Lys. Ogsaa her gik Dansen livligt. Kort sagt, det blev en vellykket Aften, der sent vil glemmes.

Ord til Eftertanke.

— At forsvare sine Fejl er at fejle paany.

— Dæk ikke de øjeblikkelige Udgifter med Fremtidens Indtægter.

— Vi er saa vante til at forestille os over for andre, at vi ogsaa gør det over for os selv.

— Det er meget lettere at bede for Mennesker end at gyde Olie i deres Saar — og det koster ikke nær saa meget.

— Den gerrige gør ikke andre Mennesker noget godt, før han er død.

— Forargelse skader altid mere den, der forarger sig, end den, han forarges over.

— Et godt og uplettet Rygte er en død Mands skønneste Eftermæle.

— Ofte har man større Respekt for den, der har taget en eller anden Examen, end for den, der har udrettet noget nyttigt her i Verden.

— Man skal aldrig se ned paa den, der ser op til os.

— En lille Gæld gør en Mand til Skyldner, er stor Gæld gør ham til din Fjende.

— Løgnen løber, Sandheden kryber.

— Talen skjuler ofte Tanken.

Hammershus.

Forts. fra Forsiden.

metaarnet. Paa Syd- og Vestmuren kan Vagtgangen endnu ses paa Strækningen mellem Bryggerset forbi Rævetaarnet til Koborrerunddelen og har rimeligvis ført videre mellem Staldbygningerne og Muren til Blommetaarnet.

Fra Bryggerset til Hundetaarnet og fra dette til Slotsporten har Vagtgangen været et „Galleri" af Træ. Af Lensregnskaberne fremgaar det, at Holger Rosenkrans lod et saadant indrette, men før hans Tid maa der vel ogsaa have været en saadan eller lignende Indretning, hvorfra Muren kunde forsvares i Nærkamp. 1640 var Muren mellem Hundetaarnet og Bryggerset nedfalden og genopbyggedes. Ved denne Lejlighed anbragtes vel sagtens de 3 svære Murstræbepiller som ses udvendig paa Muren.

1610. — Bjælker at lægge udi Runddelene til Stykkerne at løbe paa. 1627. — Muren om Fæstningen er mange Steder nederfalden og ved Bøndernes Hjælp udbedret med Tørv. 1628. — 200 Mursten til Opgangen ad Trappen til Muren og Runddelene, som er falden ned. Beklædt de gamle Runddeler, som i en lang Tid ikke har været i Brug, hvorpaa Landfolket kan staa og beskyde Porten og Muren, om noget fjendtligt paakom — hvad Gud forbyde. 8 Bjælker og 500 Lægter til Galleri og Vagtgang og Arbejdsløn til Hans Bodelsen Tømmermand i Allinge, som har beklædt alle Runddeler, baade de underste og øverste, saa at derpaa straks kunde opføres og stilles Støkker paa. Samme Runddeler forbedret med nye Egebjælker, dernæst gjort en Vagtgang runden omkring Muren ned imod Stranden af Bjælker, Deller og Lægter, som Soldaterne kan staa paa 3 Mand udi Bredden. 1640. — Den nederfaldne Mur inden Slottet ved „Vandkonsten" saa og den ved „dend blomede Torn" at oprette. 1643. — Tømmerarb. paa begge Sider over omkring paa Murene. 1644. — til 2 Runddeler synden for Slottet, som af ny er flyed med Benker, Bjælker og Loft, samt en Trappe til hver Runddel: 4 Tylt svenske Deller, 1 Tylt 12 al. gullandsk Fyrretræ, 1 Tylt Lægter, Lægtesøm o.s.v. Udi 3 Runddele, 2 ved Arkeliet og 1 ved Porten er medgaaet til Bjælker, Loftstolper, under Bjælkerne til en Trappe op til Forstanderen for Støkkerne, at de ikke skal udløbe . . . . til Fodstykker og Opstandere paa begge Sider med Lægter paaslaget langs over omkring Muren, saa Folk kan gaa der sikker . . . til Brøstværn langs oven paa Muren eftersom Behov gjordes . . . . til Klamper, som er fattet omkring Muren ovenpaa, som forskrevne Bjælker ligger paa . . . Morten Tømmermand fra Gudium (Gudhjem) har lavet alle Gangetræer trindt om paa Muren — (Defensionsarbejde af Hensyn til Krigen med Sverrig).

En „fin" Annonce

eller: Naar Folk taber deres Guldur.

Bladet Isvestija i Moskva indeholdt for nogle Uger siden følgende Annonce:

Et Guldur (her fulgte en nærmere Beskrivelse) blev igaar fundet i Sunskajagaden. Ejeren kan mod Ligitimation og en Findeløn af 5 Rubler afhente det (Navn og Adresse).

Virkningen af denne Annonce var forbløffende. Allerede Klokken syv den næste Morgen indfandt der sig en Mængde Mennesker efter den angivne Adresse, og de forklarede alle, at de den foregaaende Dag i Sunskajagaden havde tabt et Guldur, som lignede det af Finderen fundne. Annoncens Ophavsmand modtog dem alle, en efter en, og viste Uret frem.

— Er de fuldstændig sikker paa, at Uret var Deres, og at de ikke tager Fejl? spurgte han.

Hvorefter de besøgende alle svor paa, at det var deres Uhr og tilføjede i de fleste Tilfælde:

— Det er ikke just fordi det er af Guld, jeg sætter saa stor Pris paa det, men mere fordi det har Affektionsværdi for mig.

„Den ærlige Finder" overlod derpaa Uret til vedkommende mod de 5 Rubler og Kvittering af „Ejeren". Og derefter var det de næstes Tur.

Annoncens Forfatter afsatte paa den Maade 977 Kobberuhre, som han havde indkøbt for 1 Rubel pr. Styk. Og havde ikke Myndighederne faaet Nys om Sagen, havde han uden Tvivl bjerget sig en Formue paa den Ide.

Vær god mod Naturen.

—◊—

Den skønne Natur fylder dit Sind med Friskhed og Glæde —

Den gør dig sundere baade paa Legeme og Sjæl. — Derfor — vær god mod Naturen som mod en Ven!

Har du fundet en køn Plet ude i den fri Natur, saa ødelæg den ikke! Husk paa, Naturens Skønhed er ikke din alene, den er alles!

— — —

Har du ligget i et Skovbryn eller paa en Strandbred og spist din Mad, saa efterlad ikke Stedet som en Køkkenmødding, naar du gaar din Vej. Lad ikke tomme Flasker, Konservesdaaser, Æggeskaller og Papir forstyrre Skønhedsindtrykket for dem, der siden søger Stedet!

— — Gør rent efter dig!

Pluk aldrig Markens eller Skovens Blomster, hvis du ikke bryder dig om at tage dem med hjem. Det er hensynsløst at plukke Blomster for straks efter at smide dem bort igen. Ogsaa Blomster lever, og saa længe de lever, kan de glæde Mennesker,

— — —

Ryk ikke Anemoner eller andre Blomster op med Rod! Naar du gør det, er du med til at udrydde den danske Skovs Skønhed! Vil du ved o raarstid have grønne Bøgegrene med dig hjem fra en Skovtur, saa skær Grenene omhyggelig af med en Kniv! Skær dem af med et skraat Snit, og vælg dem paa en saadan Maade, at du ikke ødelægger Træets Form og Skønhed. Tag kun Grene, hvor du har Lov dertil! Ødelæg aldrig unge Træers Topskud. Glæd dig ved Fuglenes Sang, men rør ikke Fuglenes Reder.

— —

Færdes du paa Steder, der tilhører Privatmænd, saa vær dobbelt omhyggelig og nænsom i din Optræden. Hensynsløse Turister har lukket Adgangen til mange kønne Steder i vort Land, fordi de ikke var gode mod Naturen.

Vær varsom med Ild, naar du færdes i Skov.

— —

Men du, som har lært at sætte Pris paa Naturens Skønhed, du vil altid være en god Turist.

Du vil altid erindre, at saa køn og ren, som du selv ønsker at møde Naturen, saa køn og ren bør du efterlade den til andre.

Ny 5 Pers. Crysler

og 12—14 Pers. Bil udlejes.
Skolekørsel. **Henry Hampe.**
Tlf. Allinge 81u.

Intet Blad
træffer Deres
Kundekreds
bedre end
Nordbornholm!

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.
Fersk Flæsk, Karbonade. Mørbrad.
Medisterpølse, Fars.
Bayerske Pølser, Knækpølser
Røget **Medisterpølse.**
Kogt Skinke.
hjemmesmeltet Fedt.
Forskelligt Paalæg.
Dina Sørensen, Tlf. 38.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemmeste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

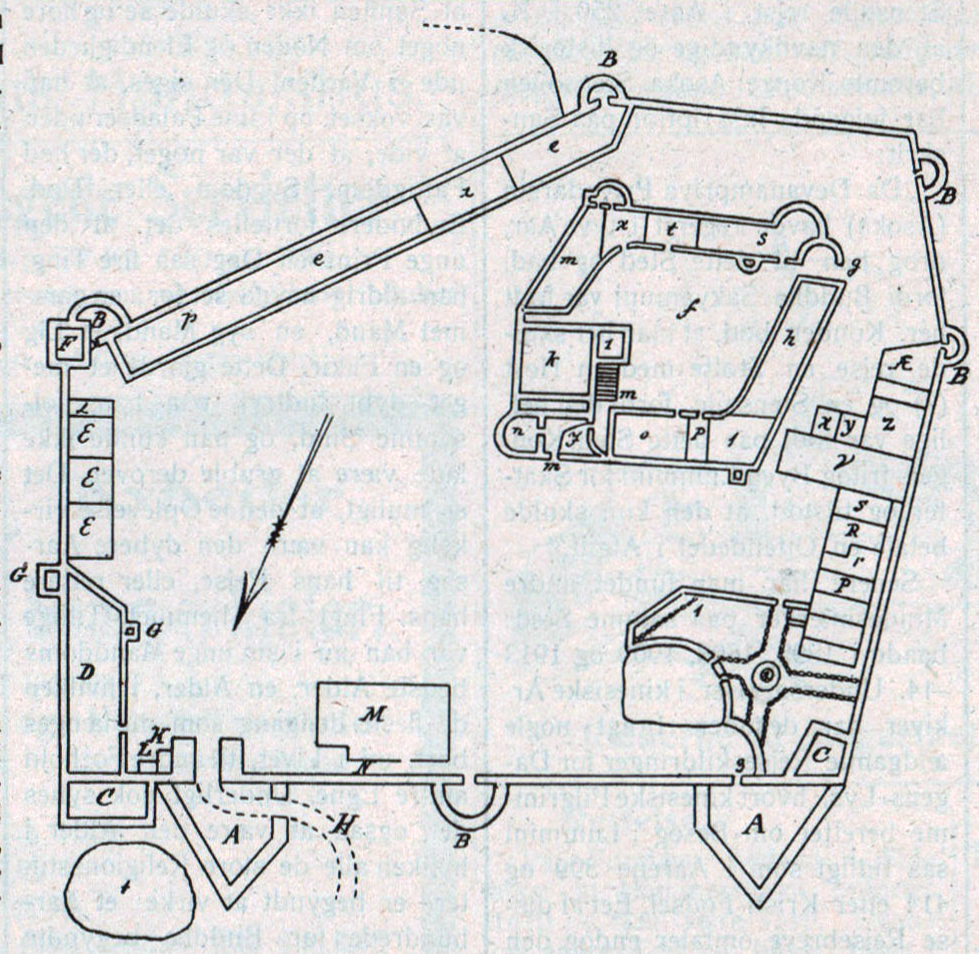

Plan over Hammershus 1684

Kopi af Grundris i Reesens Atlas. I Manuskriptet manglede desværre Forklaring til Bogstavbetegnelsen. (Se Hammershus Birks Historie).

Strandhotellet.

Øens livligste Etablissement. Soire-Dansant hver Aften.
Daglig Koncert af Alwin Kochs bekendte Orkester.
Hver Tirsdag og Fredag **Roulet Dansant.** Værdifulde Præmier.
1ste Klasses Varer. Moderate Priser.
Telefon Sandvig 14. Ærb. **Fr. Bidstrup.**

Fløde-Iscreme
fra Bornholms Flødeiscreme-Fabrik.

I Anledning af den stadig større Efterspørgsel efter vor Flødeis i Allinge-Sandvig har vi oprettet et Depot hos
Hr. Chr. Jørgensen, Allinge, Tlf. 144,
hvor der altid vil være Lager af alle gangbare Mærker og Kvaliteter i Flødeis, Vi anbefaler Publikum at henvende dem til nævnte Depot, som er aabent fra 8 Form. til 10 Aften.
Ærbødigst.
Bornholms Iscreme-Fabrik.

Ønsker De Byggearbejde?

eller Reparationer udført, da henvend Dem til
Bygmester Johannes Pedersen,
Havnegade, Allinge. Tlf. 141.
Specialitet: Jernbeton-Lofter.
Tegning og Overslag gratis.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 865. **Chr. Dideriksen, Rønne.** Tlf. 865
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. - Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.
Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

De bliver tilfreds

med den Klædning, De faar hos mig.
1. Klasses Skrædderi og fineste Pasform.
Klædevarer og Prøver forefindes. **C. Josefsen.**
Lad Deres Tøj reparere og presse hos mig. Tlf. 28.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads

anbefaler sig med fersk og røget **Flæsk, Mørbrad** og **Karbonade** hjemmelavet **Fars, Medister, Sylte, Leverpostej og Lungepølse.** Alt i **Paalæg** og **Konserves.**
Friske **Slagterivarer** Onsdag og Fredag.
Johanne Hansen Tlf. 45.

BRØDRENE ANKER, HASLE

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.
Ajlepumper - Vandpumper - Varmtvands-Aniæg,

AVERTÈR I NORDBORNHOLM

Overretssagfører
Jac. Jensen.

Inkassationer, Ejendomshandler. Dokumentskrivning, Dødsbobehandling m. v.
Kontor i Allinge:
(Bogtrykker Gornitzkas Ejendom).
Træffes personlig hver Fredag Kl. 11-1.

Avismakulatur,

rene Aviser, i 10 Pds Pakker a 75 Øre sælges fra
Allinge Bogtrykkeri.

Aktieselskabet
Hasle Bank

modtager Indskud paa Indlaansbog og Folio, Terminsydelser til Kreditforeninger, ordner Kreditlaan m. m.

Over Land

til Cimrishamn, Malmø og København.

S/S Hammershus sejler fra Allinge Kl. 9 Mandag, Tirsdag, Torsdag og Lørdag. — Søndag Kl. 8 og 18,30. Ank. til København 1,20. Hurtigste, billigste og bekvemmeste Reiserute.
Enkeltbillet gælder Tur—Retur.
Cimrishamn samme Dag 5 Kr.
Christiansø—Gudhjem Onsdag og Fredag m. Afg. fra Allinge 9,30. Pris 4 og 2 Kr.
Nærmere ved Turistbureauet, Sandvig, Tlf. 100, og Dampskibsexp. i Allinge, Tlf. 75.

Fest- og Brudegaver

altid største Udvalg og billigste Priser hos
Conrad Hansen
URMAGER & GULDSMED.
Allinge Tlf. 140.

Børsen

Klemensker
(4 Afdelinger)
anbefaler
Smørbørsen
Margarine — Palmin — Fedt Chocolade i meget stort Udvalg. Konserves — friske Frugter Kolonialvarer osv. alt i 1. Klasses Varer og med stor Rabat.
Tobaksbørsen
Cigarer. Tobak m. m. af de bedste Fabrikata. Særlig anbefales P. Wulffs fortrinlige Cigarer og Cigarillos.
Skotøjsbørsen
med nyeste Modeller i Herresko, Gummistøvler, Lærredssko m. m.
Cyklebørsen
Stort Lager af nye og brugte Cykler, Dynamolygter, Gummi etc. samt **Reparationsværksted.**

Nu er det Jstid!

Flødeisen fra Mejeriet Kajbjerggaard bringes i Erindring.
Alle gangbare Sorter haves.
Vore øvrige Mejeriprodukter anbf.
Forlang vor Flaskefløde.

Autokørsel.

Ny lukket 4—5 Pers. Bil udlejes
Vognm. C. P. Pedersen,
Nygade, Allinge Tlf. 133.

Alt Malerarbejde

udføres smukt og solidt til rimelige Priser.
Ludv. Jacobsens Malerforretning
tidl. Johs. Hansen.
Værksted Nørreg. Privat Havneg. 29.
Tlf. 84. — ALLINGE. — Tlf. 84.
Altid til Tjeneste med Tilbud og Overslag